

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 30751/2023
24.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Јасмине Стаменковић и Татјане Ђурица, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Владимир Тодоровић, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ и ГГ, из ..., које заступа пуномоћник Никола Малић, адвокат из ..., ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2395/22 од 12.10.2022. године, у седници већа одржаној 24.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиље, изјављена против става један пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2395/22 од 12.10.2022. године, као неоснована.

ОДБАЦУЈЕ СЕ ревизија тужиље, изјављена против става два пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2395/22 од 12.10.2022. године, као недозвољена.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови – Судска јединица у Инђији П 857/20 од 05.04.2022. године, у ставу један, делимично је усвојен тужбени захтев. У ставу два је утврђено да је тужилца током трајања брака са првотуженим ББ из ... унела улагање од 2.172.750,66 динара на основу Уговора о кредиту од 14.04.2008. године, у некретнину- пословну приземну зграду, ближе описану у овом ставу изреке, а која је власништво друготуженог и трећетужене. У ставу три тужени су обавезани да тужилци исплате износ од 1.086.375,33 динара са законском затезном каматом од 05.04.2022. године, на име њеног доприноса у стицању заједничке имовине. У ставу четири је одбијен преостали део тужбеног захтева тужилце да се обавезу тужени да јој по основу улагања исплате износ од још 1.086.375,33 динара са законском затезном каматом од 14.04.2008. године до исплате, те за тражену законску камату на досуђени износ од 1.086.375,33 динара за период од 14.04.2008. године па до 04.04.2022. године. У ставу пет делимично је усвојен захтев тужилце па су обавезани тужени да тужилци накнаде трошкове парничног поступка у износу од 169.262,00 динара. У ставу седам одбијен је захтев тужилце за накнаду трошкова парничног поступка у преосталом делу од тражених 424.024,00 динара до досуђених 169.262,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2395/22 од 12.10.2022. године, у ставу један изреке, одбијена је жалба тужиле а жалба тужених усвојена, па је пресуда Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији, преиначена тако што је одбијен тужбени захтев тужиле да се утврди да је тужилца током брака са туженим ББ унела улагање од 2.172.750,66 динара на основу Уговора о кредиту од 14.04.2008. године у некретнину – пословну приземну зграду ближе описану у изреци, а која је власништво тужених ВВ и ГГ, те да се обавезу тужени да тужилци исплате износ од 1.086.375,33 динара са законском затезном каматом од 05.04.2022. године до исплате. У ставу два потврђена је првостепена пресуда у делу у коме је одбијен тужбени захтев. У ставу три укинута је првостепена пресуда у делу одлуке о трошковима и списи предмета су враћени првостепеном суду ради одлучивања о евентуалном тужбеном захтеву и трошковима целог поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилца је благовремено изјавила ревизију. Пресуда је изјављена по основу одредбе члана 403. став 2. ЗПП, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учињене у поступку пред другостепеним судом, као и због погрешне примене материјалног права. Из ревизијских навода произлази да тужилца ревизијом побија другостепену пресуду у целисти, дакле и у делу којим је потврђено одбијање тужбеног захтева и у делу којим је првостепена пресуда преиначена. Тужилца у изјављеној ревизији образлаже да има право на целокупан износ извршеног улагања, у износу од 2.172.750,66 динара.

Испитујући другостепену пресуду, у ставу један изреке, у ком делу је ревизија тужиле дозвољена у смислу одредбе члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, у границама ревизијских навода у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиле неоснована.

У поступку доношења другостепене пресуде у означеном делу није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Другостепена пресуда, насупрот ревизијском наводу тужиле, није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, у вези одредбе члана 394. став 1. тачка 1. ЗПП. Другостепени суд није утврдио другачије чињенично стање без отварања главне расправе већ је нашао да је првостепени суд из утврђених чињеница извео неправилан закључак о постојању других чињеница и на њима засновао пресуду, због чега је у складу са одредбом члана 394. тачка 3. ЗПП преиначио првостепену пресуду у том делу.

Према потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању у односу на побијани део пресуде, тужилца и тужени првог реда су били у браку 20 година, у периоду од 17.06.2000. године до 17.09.2020. године. На почетку брачне заједнице тужилца и тужени су живели у породичној заједници са родитељима туженог првог реда, овде туженима другог и трећег реда, а од 2003. године су се преселили у други део породичне стамбене зграде у ... у улици ... број .., у посебну стамбену јединицу. Рачуни за цео објекат су стизали на име друготуженог које је исте измиривао. Тужени другог реда ВВ и тужена трећег реда ГГ, родитељи туженог првог реда ББ, су од средстава остварених продајом своје имовине у Републици Хрватској, купили угоститељски објекат у потесу ... у ..., саграђен на парцели број .. и исти су сувласници тог објекта са ½ идеалних делова. Решењем Одељења за урбанизам и комунално-стамбене послове Општинске управе Општине Инђија од 26.03.2008. године одобрена је употреба тог угоститељског објекта. Тужени другог реда ВВ и тужени првог реда ББ су сувласници у ½ дела на породичној стамбеној згради у ул. ... број .., у ..., у којој су живели друготужени и трећетужена у једној стамбеној јединици и тужилца и првотужени као

бивши супружници у другој стамбеној јединици. Тужилји је у току трајања брака са првотуженим одобрен кредит од стране „ОТП Банка“, на основу Уговора о кредиту закљученог 14.04.2008. године. Уговор о кредиту иницијално је закључен као стамбени, ради куповине некретнине, коју је требало да купе тужилја и првотужени. Међутим, тај уговор о купопродаји је раскинут и новац је према утврђењу првостепеног суда уложен у угоститељски објекат у власништву друготуженог и трећетужене. Рате кредита исплаћују друготужени и трећетужена из прихода оствареног радом угоститељског објекта. Стање дуга на дан 06.09.2021. године износи 2.172.750,66 динара, који износ тужилја потражује у овом поступку по основу извршеног улагања у предметни угоститељски објекат. Објекат није доносио очекивани профит, па је актуелно издат у закуп трећем лицу. Тужилја је иначе радила у том угоститељском објекту до 2015. године и за свој рад је примала плату. На објекту је успостављена хипотека по основу Уговора о кредиту закљученог са првотуженим ББ и по основу Уговора о кредиту закљученог са тужилјом АА.

На основу потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања првостепени суд изводи закључак да је између тужилје и тужених постојала заједница живота, имајући у виду да се цела заједница финансирала из прихода који је оствариван пословањем угоститељског објекта, да је све рачуне за објекат плаћао друготужени, те да рате кредита измирују друготужени и трећетужена. Новац који је тужилји одобрен по основу кредита уложен је у пословање и унапређење рада угоститељског објекта па је тужилја на описани начин, као и својим радом у ресторану допринела успешности пословања ресторана, од чијег су се профита подмиривале све обавезе и живот парничних странака. Из наведених разлога, првостепени суд тужилји досуђује половину траженог износа, односно половину од преосталог износа кредита који није плаћен, у износу од 1.086.375,33 динара, по основу њеног доприноса у стицању заједничке имовине.

Другостепени суд не прихвата такав материјалноправни закључак првостепеног суда. Другостепени суд из утврђене чињенице да су тужилја и првотужени живели у посебној стамбеној јединици у односу на друготуженог и трећетужену изводи закључак да између парничних странака није постојала заједница живота. Налази да средства кредита нису уложена у изградњу непокретности- угоститељског објекта, који је већ био изграђен и добио је употребну дозволу пре него што је тужилји одобрен кредит, већ је уложен у пословну делатност тог објекта, при чему тужилја није враћала рате кредита већ су то чинили друготужени и трећетужена, па сагласно томе не постоји имовина која је стечена радом супружника, односно супружника и тазбинских сродника. Из наведених разлога, применом одредби члана 187. став 1., 195. став 1. и 196. Породичног закона, у вези одредбе члана 210. ЗОО, другостепени суд у том делу преиначава првостепену пресуду и одбија тужбени захтев тужилје у целости.

Врховни суд налази да је другостепена одлука у побијаном делу донета правилном применом материјалног права на потпуно и правилно утврђено чињенично стање.

Сагласно одредби члана 171. став 1. Породичног закона, имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину. Члан 175 Породичног закона предвиђа да ако је после престанка заједничког живота у браку дошло до увећања вредности заједничке имовине, сваки супружник има право на потраживање у новцу, односно право на удео у увећаној вредности сразмерно свом доприносу. Према члану 195. став 1. Закона имовина коју су заједно са супружницима односно ванбрачним партнерима стекли радом чланови њихове породице у току трајања заједнице живота у породичној заједници представља

њихову заједничку имовину. Став 2 предвиђа да се на имовинске односе чланова породичне заједнице сходно примењују одредбе овог закона о имовинским односима супружника, осим одредбе члана 176. став 2. (о уписивању у јавни регистар) и члана 180. став 2. (претпоставка о једнаким уделима). На имовинске односе супружника, ванбрачних партнера, детета и родитеља те чланова породичне заједнице који нису уређени овим законом, примењују се одредбе закона којим се уређују својинскоправни односи и закона којим се уређују облигациони односи (чл. 196).

У конкретном случају, независно од тога да ли је између парничних странака постојала заједница живота или није, не постоји улагање тужиле које би представљало њен допринос стицању заједничке имовине, нити постоји заједничка имовина која је настала радом тужиле и њеним улагањем. Наиме, предметни угоститељски објекат је према утврђењу првостепеног суда у власништву друготуженог и трећетужене и исти је у моменту одобравања кредита тужилји имао употребну дозволу за рад. Из те чињенице другостепени суд правилно изводи закључак да је угоститељски објекат био грађевински довршен и да средства кредита нису уложена у изградњу тог објекта. Новчана средства која је тужилја уложила у пословање тог угоститељског објекта, у власништву друготуженог и трећетужене, нису њена лична средства, средства из њене посебне имовине, већ средства кредита које је тужилји одобрила банка. Рате тог кредита није плаћала тужилја већ друготужени и трећетужена. Такође је утврђено да угоститељски објекат није остваривао очекиване финансијске резултате и да је услед тога издат у закуп, те да се објекат налази под хипотеком. Тужилја у току поступка није доказала на који начин је улагање средстава кредита у објекат допринело повећању профита ресторана, односно повећању његове вредности. Међутим, чак и тада тужилја би свој облигационо-правни захтев према туженима могла да реализује само под условом да је исплаћивала, односно исплатила рате кредита који су тужени искористили за свој објекат. Чињеница да је тужилја радила у том угоститељском објекту не може представљати њен допринос у стицању заједничке имовине. Тужилја је за свој рад добијала плату. Предметни објекат не представља заједничку имовину, већ заједничку имовину друготуженог и трећетужене као брачних партнера, коју су сопственим средствима купили тај угоститељски објекат. На тужилји је био терет доказивања да је услед уложених средстава кредита угоститељски објекат остваривао веће приходе него пре тога, да су извршена конкретна улагања и увећање његове вредности и слично, што тужилја у току поступка није доказала. Тужилја ни у ком случају не може претендовати на половину износа кредита као извршено улагање јер тај новац није уложила тужилја лично из своје имовине, већ је то кредит који је тужилји одобрила банка, а чије рате отплаћују друготужени и трећетужена. Чињеница на коју тужилја указује у ревизији, а коју је истакла и у току првостепеног поступка, да је од 2021. године она почела да отплаћује рате кредита, није утврђена у оквиру чињеничног стања. Међутим, чак и да је та чињеница утврђена, тужилја је морала одредити тужбени захтев и његову висину у складу са стварно претрпљеном штетом по том основу или по основу стицања без основа, у складу са релевантним прописима који уређују својинскоправне односе и облигационе односе, како то предвиђа одредба члана 196. Породичног закона. Приход који је остваривао предметни угоститељски објекат, у искључивом власништву друготуженог и трећетужене, а у ком је тужилја била само запослена и за то примала плату, не може представљати заједничку имовину парничних странака. Имајући наведено у виду, без утицаја су ревизијски наводи тужилје да је између парничних странака постојала заједница живота, односно породична заједница. Врховни суд налази да је правилно становиште другостепеног суда да између парничних странака није постојала породична заједница. Породична

заједница и стицање заједничке имовине у тој заједници подразумева да сви чланови тог домаћинства привређују, улажу сопствена средства и рад, директно доприносећи увећању имовине, односно остваривању прихода за финансирање породичне заједнице. То у случају парничних странака није било тако. Према утврђењу првостепеног суда, тужилца и првотужени су живели у посебној стамбеној јединици са својом децом, нису остваривали другу зараду поред зараде која им је исплаћивана од стране друготуженог и трећетужене у угоститељском објекту, нису уложили никаква лична средства у пословање тог објекта, све рачуне је плаћао друготужени, као и рате за кредит који је тужилци одобрен, а такође су и све обавезе подмириване из прихода који је остваривао угоститељски објекат у власништву друготуженог и трећетужене. Из свих наведених разлога Врховни суд налази да је правилан закључак другостепеног суда да не постоји допринос тужилце у стицању заједничке имовине. Врховни суд је ценио и остале ревизијске наводе тужилце у односу на побијани део другостепене пресуде, али их није посебно образлагао јер нису од утицаја на правилност исте.

У складу са изнетим одлучено је као у ставу првом изреке, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

У делу којим је првостепена пресуда потврђена, а чија вредност побијаног дела износи 1.086.375,33 динара, ревизија тужилце није дозвољена у смислу одредбе члана 403. став 3. ЗПП, у вези одредбе члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП.

Из наведеног, Врховни суд је у том делу одбацио ревизију тужилце као недозвољену применом одребе члана 413. ЗПП.

**Председник већа - судија
Татјана Матковић Стефановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић